

Baruwa ya phiri ya Paulo yomuandikira **TIMOTHI **Tanga mbere****

Labuda baruwa hino ndiyo ya mwisho kuandikpwa ni Paulo. Hino baruwa inaeleza zaidi kuhusu gara Paulo anagobisha. Anamkalata msaidiziwe Timothi aenderere kukala mfuasi mnono wa Jesu na akale tayari kuvumirira achiphahwa ni shida. Tsona aenderere kufundza ukpweli dzulu ya Jesu Muokoli, na adzirinde na alimu a handzo.

Baruwa hino inabisha sana kuhusu uwezo wa Mlungu dzulu ya vitu vyosi. Dzagbwe mateso garedza na gandaenderera kuenjerezeka, Mlungu anatawala. Kpwa hivyo osi amuaminio taalondwa kuogophapha chitu chochosi.

Maelezo muhimu kpwa chifupi

Mwadzo 1:1-2

Paulo anatiywa moyo ni Timothi 1:3-18

Sifwa za mtumishi muaminifu 2:1-26

Mateso ndigokpwedza 3:1-9

Kuendererera kumkuluphira Mlungu 3:10—4:8

Malagizo kpwa Timothi na salamu 4:9-22

¹ Baruwa hino ila kpwangu mimi Paulo, mtume wa Masihi Jesu. Kpwa mendzwa ya Mlungu náhewa uwezo niatangazire atu uzima ambao waahidiwa kpwa kuungana na Jesu Muokoli.

² Nakuandikira uwe mwanangu Timothi niku-mendzaye sana.

Baba Mlungu na Bwana wehu Masihi Jesu naakujaliye, akuonere mbazi na ukaleto.

Paulo anamtiya moyo Timothi

³ Mino namshukuru Mlungu ambaye namhumikira moyo kutsuka dza vyo akare anguarivyo henda. Wakati navoya, nikukutambukira ikale usiku ama mutsi. ⁴ Nchitambukira vira urivytolulkpwa ni matsozi, phahi nkuaza sana kukuona tsona, nami nindaonato huchikutana.

⁵ Piya natambukira vyokala unamkuluphira Jesu chikpweli-kpweli, ambapho mwandzo kuluphiro riro kala rina wawayo Loisi na mayoo Yunisti. Hivi sambi nina hakika una kuluphiro dza riro. ⁶ Kpwa hivyo nakutambukiza uhumi reto chira chipawa urichohewa ni Mlungu nriphokubandikira mikono. ⁷ Mana Mlungu wahupha roho wa kuhuhenda hukale na nguvu, kumendzana na kudzikanya, ela kayahupha roho wa kuhuhenda hukale aoga.

⁸ Phahi usione waibu kulavya ushaidi wa Bwana wehu, wala usinunionere waibu mimi mfungbwa kpwa sababuye. Ela kala tayari kugaya phamwenga nami unaphotangaza habari nono kuhusu Jesu Muokoli kpwa kukuluphira nguvu uhewazo ni Mlungu. ⁹ Mlungu mwenye ndiye ariyehuokola na achihuiha huishi bila ya lawama. Naye wahenda hivyo si kpwa sababu swiswi hwahenda rorosi nono. Ela ni kpwa lengore mwenye, kama arivyopanga kuhuonera

mbazi kpwa kuungana na Masihi Jesu kabilia ya dunia kuumbwa. ¹⁰ Na sambi Mluntu wahuikira wazi mbazize kpwa kpwedza kpwa Masihi Jesu, Muokoli wehu. Na kutsupira iyo habari nono, hunamanya kukala waangamiza chifo, achihurehera uzima wa kare na kare. ¹¹ Naye Mluntu wanitsambula nikale mtume, mwalimu na muhubiri wa iyo habari nono. ¹² Ndiyo mana ninagaya, ela siona waibu. Mana nammanyia hiye nriyemkuluphira, tsona nina hakika andarinda iyo habari nono ariyonii kira mwangu mikononi hadi siku iyo ya mwisho.*

¹³ Lunga mfwano wa mafundzo ga kpweli nrigokufundza, tsona dinisa kukuluphira na kumendza anjina kpwa kuungana na Jesu Muokoli. ¹⁴ Kpwa uwezo wa Roho Mtakatifu akalaye mwehu miyoni, rinda hinyo ujumbe urioikirwa mwako mikononi.

¹⁵ Timothi, unamanya kukala atu osi hiku jimbo ra Asia aniricha machiyangu, atu hinyo ni phamwenga na Figelo na Herimogene. ¹⁶ Ela navoya Bwana Jesu aaonere mbazi atu a nyumba ya Onesiforo, kpwa mana wanitiya moyo na achiniterya kano nyinji, wala kayaona waibu kpwa vira ni mfungbwa. ¹⁷ Tsona ariphotsoloka Rumi, wahenda chadi cha kuniendza chila phatu hadi achiniphaha. ¹⁸ Nawe unamanya vira arivyoniterya na mambo manji nriphokala hiko mudzi wa Efeso. Navoya Mluntu amuonere mbazi Onesiforo siku Bwana Jesu ndiphouya.

---

^{1:11} 1:11 1 Timothi 2:7 * ^{1:12} 1:12 Mana ganjina ni: Tsona nina hakika andarinda chira nrichomuikira mikononi hadi siku iyo ya mwisho.

2

Asikari muaminifu wa Jesu

¹ Mwanangu Timothi, kala imara kpwa kutegemea mbazi na mendzwa ya Mlungu huriyonyayo kpwa kuungana na Jesu Muokoli. ² Na gara mambo ambago wanisikira ninagafundza mbere za mashaidi anji, gaike mikononi mwa atu aaminifu ndioweza kufundza atu anjina.

³ Vumirira mateso phamwenga naswi kama asikari mnono wa Jesu Muokoli. ⁴ Kpwa mfwano asikari ariye kazini nkulonda kuhamira mkpwuluwe, kpwa hivyo kadzishuulisha na mambo ga maisha ga kawaida. ⁵ Vivyo hivyo mutu wa kushindana mairo kaweza kuphaha tuzo bila ya kulunga malagizo ga mairo. ⁶ Tsona mkurima ariye na chadi cha kurima ndiye ambaye anafwaha akale wa kpwandza kutophola mavunoge. ⁷ Phahi phundza vinono sana iyo mifwano niilavyayo, mana Bwana andakuterya umanyeto mambo higa gosi.

⁸ Usiyale kala Jesu Masihi, ambaye ni chivyazi cha Mfalume Daudi, wafufulwa. Na hizo ndizo habari nono nihubirizo, ⁹ na kpwa sababu iyo nagayiswa, hata nafungbwa silisili dza mutu mui. Ela neno ra Mlungu tariweza kufungbwa silisili. ¹⁰ Kpwa hivyo mino ninavumirira chochosi kpwa ajili ya atu ariotsambulwa ni Mlungu, ili nao piya aphokere wokofu na utukufu wa kare na kare kpwa kumkuluphira Jesu Muokoli.

¹¹ Hinyu ni msemo wa kuaminika:
Ichikala hwafwa phamwenga naye,
phahi piya hundaishi naye.

12 Huchivumirira hadi mwisho,
phahi piya hundatawala naye.

Huchimkahala,
naye piya andahukahala.

13 Husiphokala aaminifu,
iye andakala muaminifu,
mana kaweza kudzikahala mwenye.

*Muhendadzi-kazi yekubaliwa
ni Mlungu*

14 Atambukize atu mambo higa na uakanye mbere za Mlungu ariche kulumbana kuhusu maneno ga kuphupha, mana kundaangamiza atu aphundzao. **15** Henda chadi ueleze vinono neno ra kpweli kuonyesa Mlungu wakukubali kukala u muhendadzi-kazi asiyeona waibu.

16 Dziepusha na malumbano ga chijinga, mana atu anaolumbana hivyo anazidi kukala kure na Mlungu. **17** Mafundzo gao gandagota dza chironda cha mrema. Mfwano wa atu afundzao higo ni Himenayo na Fileto, **18** ambao aricha kulgunga ukpweli. Nao nkuamba kukala kufufulwa kpwa ariofwa kpwatsapa kare, nao anaangamiza imani ya afuasi anjina. **19** Ela msingi wa ukpweli wa Mlungu wadina ndindindi na watiyya muhuri wa maneno higa: “Mlungu anamanya ariye wakpwe,” na “Chila mutu akubaliye kukala iye ni Bwana, ni lazima ariche mai gosi.”

20 Ndani ya nyumba kulu ya mutu mwenye nafwasi muna miyo ya chila aina. Muna yotengezwa na zahabu na feza, piya muna yanjina yotengezwa na mbao na ulongo. Miyo

yanjina ni ya mahumizi ga ishma, na yanjina ni ya mahumizi ga kawaida. ²¹ Phahi mutu achidzitenga na mambo higo mai, andakala mwiyo unaofwaha kpwa mahumizi ga ishma. Mana andakala akatengbwa kpwa Bwanawe na kutayarishwa kpwa chila kazi nono.

²² Dzitenge kabisa na tamaa mbaya za ubarobaro. Lunga garigo ga haki, gbwiririra kuluphiro, uhende chadi cha kumendza ayao, na usagale na amani. Henda higo gosi phamwenga na atu osi ahadzao Bwana moyo kutsuka. ²³ Tsona nakuamba, dzitenge na malumbano ga chipumbavu na ga chijinga, kpwa sababu nkuhenda atu kukosana vibaya. ²⁴ Kpwa mana ni lazima mtumishi wa Bwana Jesu asikale na chibako. Ela ni akale na mbazi kpwa chila mutu, akale anaweza kufundza, tsona akale mvumirizi. ²⁵ Hinyo atu ambao anakupingani, ni lazima muakanye kpwa upole. Chahi Mlungu andaa-galuza miyo ili atubu na kuelewa marifwa ga kpweli. ²⁶ Kpwa njira iyo andaphaha kung'alwa ni matso achimbire muhego wa Shetani, ambaye waagbwira na achiahenda alunge mipangoye.

3

Hatari ya siku za mwisho

¹ Mwanangu Timothi, manya kukala siku za mwisho zindakala za tabu. ² Mana atu andadzi-mendza, andamendza pesa, andakala na ngulu, na andadziona muhimu kuriko anjina. Andalaphiza ovyo ovyo, taandaogopha avyazi ao, tsona andakala atu asio na shukurani na asiomuogopha Mlungu. ³ Atu andakala asiomendza wala

kuswamehe ayawao, tsona afyakatsi, asiodzizuwiya, akatili na asiohamirwa ni chitu chochosi chinono. ⁴ Piya andakala asalatadzi, asiojali chitu, atu a kudzinyobola na kumendza raha za dunia kuriko kumendza Mlungu. ⁵ Nao andaonekana avi anaogopha Mlungu, ela andakahala nguvuze. Phahi atu dza hinyo, dzitenge nao. ⁶ Anjina aho nkudziinjiza midzi ya achetu enye nia nyonje, achahala zewe hara ambao ahendwa atumwa ni dambi na kulongozwa ni tamaa mbii za chila aina. ⁷ Chila wakati achetu hinyo nkudzifundza mambo maphya, ela ukpweli taaweza kuumanya. ⁸ Hinyo atu anapinga ukpweli dza viratu Yane na Yambire* arivyompinga Musa. Achili zao zabanangika na kukuluphira kpwao ni kpwa bure. ⁹ Nao taandafika kure, mana upumbavu wao undamanyikana wazi na chila mutu, dza viratu upumbavu wa Yane na Yambire urivyomanyikana.

*Paulo analavya malagizo
kpwa Timothi*

¹⁰ Ela uwe Timothi, unamanya mambo gosi nifundzago, vira ninavyosagala na atu, na lengo ra maisha gangu. Piya unamanya rira ninarokuluphira, ninavyovumirira, na ninavyomendza atu. ¹¹ Tsona unamanya vira

---

3:8 3:8 Kutsama 7:11   * **3:8** 3:8 Yane na Yambire: Higa ni madzina ambago tagamo kpwenye Chilagane cha Kare. Inaaminika kukala madzina higa ni hara Amisiri airi atsai ambao ampinga Musa ariphokala analonda kulongoza Aiziraeli kula Misiri. (Soma chitabu cha Kutsama 7:11,22.)   **3:11** 3:11 a Mahendo 13:14-52; b Mahendo 14:1-7; c Mahendo 14:8-20

nrivyogaya na kuphaha mateso, hasa gara garigoniphaha hiko midzi ya Antiokia, Ikonio na Lisitira. Mino kuko náhenderwa mateso makulu, ela Bwana Jesu wanitivya na tabu zosi hizo. ¹² Kpwa kpweli chila mutu ndiyelonda kusagala masagazi ga kumuogopha Mlungu kpwa kumkuluphira Masihi Jesu, andateswa. ¹³ Ela atu ayi na alimu a handzo andaenderera kuchenga ayawao na kuchengbwa, nao andazidi kukala ayi.

¹⁴ Ela uwe ni lazima uenderere kugbwira hinyo ukpweli uriofundzwa na kuamini chikpweli-kpweli. Mana we mwenye unaamanya ariokufundza ni ano ani, ¹⁵ na wamanya Maandiko ga Mlungu hangu wanacheo. Higo ganaweza kukulongoza kpwa busara kuphaha wokofu kpwa kumkuluphira Jesu Muokoli. ¹⁶ Higo Maandiko gosi galongozwa ni Mlungu kpwa livuho ra Rohowe, nago ganafwaha kpwa mafundzo, kudemurira atu kpwa makosa gao, kualongoza ariche kuhenda dambi, na kuaelekeza aishi maisha gamhamirago Mlungu. ¹⁷ Na kpwa njira iyo mutu wa Mlungu andakala akakamilishwa na kuikpwa tayari kpwa kuhenda chila kazi nono.

4

¹ Nami nakulagiza mbere za Mlungu na Jesu Muokoli ambaye andakpwedza na ufalumewe kutawala atu osi na kuahukumu, akale ni azima au afwa: ² Tangaza Neno ra Mlungu na dinisa kurtangaza, wakati ufwahao na usiofwha. Na kpwa kuafundza atu na kuavumirira sana,

uambire wazi makosa gao, uademurire na uatiye moyo. ³ Mana kuredza wakati ambapho atu taandavumirira kuphundza mafundzo ga kp-weli, ela andalunga tamaa zao. Andadziku-sanyira ndulu ya alimu ambao andaambira gara alondago kusikira. ⁴ Andarema tsetsetse ku-phundza maneno ga kpweli kpwa kugalozera kogo, na kugalukira adisi za handzo. ⁵ Ela uwe kala matso katika chila dzambo, uvumirire tabu, udinise kutangaza habari nono kuhusu Jesu, na umarigize kaziyo nono.

⁶ Kpwangu mimi, maisha gangu ganalaviwa dza sadaka, nami wakati wangu wa kufungbwa matso u phephi. ⁷ Dza mutu wa kushindana mairo nikazola mairo kpwa chadi na kumala mashindano, * nami nikakala muaminifu hadi mwisho. ⁸ Phahi Mlungu, waniikira tuzo ya haki ambayo siku ya uamuli, Bwana Jesu, ambaye ni muamuli wa haki, andanipha phamwenga na atu osi ariomgodzera kpwa hamu kpwedzakpwe.

Wasiya wa Paulo

⁹ Henda chadi wedze kpwangu upesi, ¹⁰ mana Dema wahamirwa ni dunia hino ya rero na achinichimbira, achiphiya mudzi wa Thesalonike. Piya Kireske waphiya jimbo ra Galatia, naye Tito achiphiya jimbo ra Dalimatis. ¹¹ Luka macheye ndiye yesala phamwenga nami. Kpwa

---

* **4:7** 4:7 Ama: Nikapigana kpwa chadi viha vinono, nikamala mashindano. **4:10** 4:10 a Akolosai 4:14; Filemoni 1:24; b 2 Akorintho 8:23; Agalatia 2:3; Tito 1:4   **4:11** 4:11 a Akolosai 4:14; Filemoni 1:24; b Mahendo 12:12,25; 13:13; 15:37-39; Akolosai 4:10; Filemoni 1:24

hivyo ndzo na Mariko, mana anaweza kuniterya kuhenda kazi yangu. **12** Tikiko námhumá mudzi wa Efeso. **13** Phahi wakati uredza, usiyale koti rangu roriricha kpwa Karipo hiko mudzi wa Tirowa. Piya unirehere vitabu vyangu, haswa vira vyā chingo.

14 Yuya fundi wa vyuma aihwaye Isikanda, wanihendera vibaya sana. Bwana andamripha kpwa gara arigonihendera. **15** Uwe nawe dzimanyirire naye, kpwa sababu kala achirema sana ujumbe wehu.

16 Niriphokala nadzikanira kano ya kpwandza kotini, takuna hata mutu mmwenga ariyekala uphande wangu. Atu osi aniricha machiyangu, ela navoya Mlungu aaswamehe! **17** Ela Mlungu wakala phamwenga nami na achinipha nguvu, ili niweze kutangaza chikamilifu ujumbewe kpwa atu osi asio kala Ayahudi, aphahe kuusikira. Phahi wanitivyà ili nisiolagbwe. **18** Naye Bwana andanitivyà na chila hendo ra uyi, na anitsukule salama hadi mlunguni kusagala na atue. Mlungu naatogolwe hata kare na kare. Amina.

Salamu

19 Niphozera Prisila na Akpwila, na atu osi a nyumbani mwa Onesiforo. **20** Erasito wasala hiko mudzi wa Korintho, na Tirofimo ambaye kala ni mkpwongo namricha hiko chidzidzi cha

---

4:12 4:12 Mahendo 20:4; Aefeso 6:21,22; Akolosai 4:7,8   **4:13**

4:13 Mahendo 20:6   **4:14** 4:14 a 1 Timothi 1:20; b Zaburi 62:12;

Arumi 2:6   **4:19** 4:19 a Mahendo 18:2; b 2 Timothi 1:16,17

4:20 4:20 a Mahendo 19:22; Arumi 16:23; b Mahendo 20:4; 21:29

Mileto. ²¹ Henda chadi wedze kabilia ya wakati wa mnyevu mkali. Mkaphozwa ni Ebulo, Pude, Lino, Klaudia na afuasi osi.

²² Navoya Mlungu akale phamwenga nawe, na akujaliyeni na mbazize mosi.

**Digo
Chidigo: Digo (Bible)**

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b